

Tagasiside koondtabel

Esitaja	Arvamuse täistekst	Vastus	Tulemus
Andmekaitse Inspeksioon	1. Eelnõu § 5 annab loetelu andmekogusse kantavatest andmetes ning § 7 loetelu andmeandjatest ja nendelt saadavatest andmetest. Samas ei ole andmekogusse kantavate andmete koosseis eelnõus piisavalt täpselt ja ammendavalt määratud. Nimelt kantakse eelnõu § 5 lõike 1 punkti 5 kohaselt andmekogusse menetluses osalejate ees- ja perekonnanimi koos teabega, keda nad esindavad. Eelnõust aga ei selgu, kas teave esindatava kohta piirdub asutuse või juriidilise isiku nimega või hõlmab ka registrikoodi, esindusõiguse alust, ulatust või kehtivusaega. Ebaselgust suurendab asjaolu, et eelnõu § 7 punktide 4 ja 6 järgi saadakse äriregistrist juriidilise isiku nimi, registrikood ja e-posti aadress ning volituste haldamise andmekogust andmed, mis võimaldavad kasutaja isikukoodi alusel tuvastada juriidilised isikud, kelle nimel on kasutaja volitatud Sätlas tegutsema. Samas eelnõu §-s 5 sätestatud andmekoosseisust ei nähtu, millised neist andmetest kantakse Sätlasse ja säilitatakse seal ning milliseid kasutatakse üksnes esindatava tuvastamiseks või esindusõiguse kontrollimiseks. Justiits- ja Digiministeerium on oma juhis 1 selgitanud, et andmekogu põhimääruses tuleb muu hulgas sätestada andmekogusse kantavate andmete täpne/ammendav loetelu (vajadusel saab esitada lisana) – nt isiku üldandmed või „isiku kohta käivad andmed“ ei ole piisavalt ammendavad, kuna pole võimalik aru saada, mis on täpne andmekoosseis. Samuti on andmekogude juhendis 2 selgitatud, et põhimäärus peab sisaldama ammendavat loetelu antud andmekogusse kogutavatest	Nõustume märkusega, et andmekogusse kantavate andmete loetelu peab olema ammendav ja täpne. Täpsustame vastavalt eelnõu § 5 lõike 1 punkti 5.	Arvestame

	andmetest. Seejuures peab loetelust ka selguma, kelle kohta (st andmes objektide kategooriad) neid andmeid kogutakse .		
Andmekaitse Inspeksioon	Samuti tekitab küsimusi eelnõu § 5 lõike 1 punkti 4 ja § 7 punkti 3 vastuolu. Nimelt näeb eelnõu § 5 lõike 1 punkt 4 ette, et andmekogusse kogutakse Sätlat kasutava isiku üldandmed, milleks on ees- ja perekonnanimi, isikukood ja e-posti aadress. Samal ajal võimaldab aga § 7 punkt 3 saada personali- ja palgaarvestuse andmekogust ka asutuse, ametikoha, teenistus- või töösuhte andmed ning eemaloleku- ja asendamisteavet. Need andmed ei ole aga §-s 5 andmekoosseisuna täielikult kajastatud, mis tähendab, et andmeandjate säte lubab ka Sätlat kasutava isiku kohta edastada rohkem andmeid, kui andmekogu andmekoosseisu säte selgelt ette näeb. Seega ei ole ka nende andmete puhul selge, millised andmed salvestatakse andmekogusse, millised kuvatakse kasutajale või teistele menetlusosalistele ning milliseid kasutatakse üksnes konkreetse päringu, kasutaja tuvastamise või tööülesannete korraldamise käigus. Leiame, et andmeandjate ja neilt saadavate andmete loetelu ei asenda andmekogusse kantavate andmete ammendavat määratlemist. Andmekogu põhimäärusest peab olema üheselt arusaadav, milliseid andmeid Sätlas püsivalt säilitatakse, milliseid andmeid kasutatakse üksnes teises andmekogus tehtava päringu tulemuse kontrollimiseks ning millised andmed tehakse avalikus vaates kättesaadavaks. Praegune regulatsioon ei võimalda hinnata iga andmeelemendi töötlemise vajalikkust, eesmärgipärasust, avalikustamise ulatust ega säilitamise kestust. Seetõttu ei ole võimalik kontrollida ka seda, kas töödeldavate andmete koosseis piirdub Sätla eesmärgi saavutamiseks minimaalselt	Arvestame ettepanekuga ja täiendame § 5 lõike 1 punkti 4, lisades sinna asutuse ja ametikoha andmed ning teabe teenistus- või töösuhtega seotud eemaloleku perioodi kohta.	Arvestame

	vajalikuga. Palume viia § - s 5 sätestatud andmekoosseis ja § - s 7 nimetatud andmeallikatest saadavad andmed omavahel üheselt kooskõlla. Määrusest peab iga § - s 7 nimetatud andmeelemendi puhul selguma, kas see kantakse Sätlasse ja säilitatakse andmekogu koosseisus või kas utatakse seda üksnes päringu, tuvastamise või kontrolli tegemiseks. Ühtlasi palume § - s 5 ammendavalt nimetada Sätlasse kantavad esindusandmed. Andmete töötlemise viis ja ulatus ei tohi ks jääda üksnes § - de 5 ja 7 koostoimest tuletatavaks.		
Andmekaitse Inspeksioon	2. Riigi Teataja seaduse 1. oktoobril 2026 jõustuva redaktsiooni § 12¹ lõikes 5 on seaduse tasandil määratud Sätlas avalikustatava menetlusteabe põhikoosseis. Muu hulgas avalikustatakse akti eelnõu ja seletuskirja koostajate ning arvamuse esitajate ees - ja perekonnanimed koos teabega, keda nad esindavad, samuti akti eelnõu, seletuskiri, lisad ja ametlikes menetlusetappides esitatud arvamused. Eelnõu ja andmekaitselise mõjuhinngu koostoimest ei selgu aga siiski üheselt, kas avalikustatavate isikute ring piirdub üksnes seaduses nimetatud akti eelnõu ja seletuskirja koostajate ning arvamuse esitajatega. Mõjuhinngu kohaselt tehakse avalikus vaates kättesaadavaks ka eelnõu ettevalmistamisel osalenud töörühma liikmete nimed koos esindusandmetega. Samuti on mõjuhinngus menetluses osalejate hulka arvatud töörühmadesse või koostöösse kaasatud eksperdid ja muud füüsilised isikud ning kohtumistel ja kaasamisüritustel osalevad isikud. Samas ei pruugi kõik nimetatud isikud olla Riigi Teataja seaduse § 12¹ lõike 5 tähenduses akti eelnõu või seletuskirja koostajate arvamuse esitajad. Seetõttu palume selgitada eelnõu ja mõjuhinngu koostoimes, kas § 5 lõike 1 punktis 5 nimetatud	Selgitame, et avalikustatavate isikute ring lähtub Riigi Teataja seaduse § 12¹ lõikest 5. Sätlas eesmärk on tagada õigusloome läbipaistvus, mis tähendab, et menetluses osalevate isikute (sh töörühmadesse kaasatud ekspertide) nimed ja esindusandmed on osa menetlusteabest, kui nad panustavad eelnõu või seletuskirja sisulisse ettevalmistamisse. Need isikud kvalifitseeruvad seaduse tähenduses eelnõu koostajateks või arvamuse esitajateks.	Selgitame

	menetluses osalejate andmete avalikustamine piirdub Riigi Teataja seaduse § 12¹ lõikes 5 nimetatud akti eelnõu ja seletuskirja koostajate ning arvamuse esitajate nimede ja esindusandmetega. Kui avalikustatavate isikute ringi kavandatakse seaduses nimetatuga võrreldes laiendada, tuleb välja tuua sellise avalikustamise õiguslik alus, eesmärk ja vajalikkus.		
Andmekaitse Inspeksioon	3. Eelnõu § 6 näeb ette, et kui Sätla kasutamine arvutivõrgus on takistatud, siis sisestab vastutav asutus puuduva teabe andekogusse takistuse äralangemise järel mõistliku aja jooksul. Seletuskirjas on selgitatud, et kuivõrd materjalide maht kui ka Sätla kasutamise takistus võib varieeruda, ei ole ühtse tähtaja määramine võimalik. Samas tuleb arvestada vajadust tagada menetluse ülevaatlikkus ja menetlusteabe ajakohasus. Mõistame vajadust jätta erandlike olukordade lahendamiseks teatav paindlikkus. Samas leiame, et sättes toodud määratlus ei anna siiski piisavalt selgeid ja kontrollitavaid aluseid hindamaks, millal on vastutav asutus tagantjärele sisestamise kohustuse nõuetekohaselt täitnud. Eelnõust ega seletuskirjast ei nähtu, millistest asjaoludest lähtud es hinnatakse sisestamise tähtaja mõistlikkust ega ka see, kui pika viivituse järel ei saa menetlusteavet enam pidada ajakohaseks. Peame tagantjärele sisestamise õigeaegsust oluliseks, kuna Sätla eesmärk on koondada menetlusteave ühte keskkonda ning tagada õigusloome menetluse läbipaistvus, jälgitavus ja ajakohasus. Kui väljaspool Sätlat tehtud menetlustoimingute ja koostatud dokumentide andmekantakse Sätlasse olulise viivitusega, ei kajasta andmekogu menetluse tegelikku seisundit ning avalikkusele ja menetluses osalejatele võib jääda menetluse käigust puudulik või eksitav ülevaade. Palume seletuskirjas täpsustada, millistest objektiivsetest asjaoludest lähtudes	Täname toetuse eest paindlikkuse säilitamisel. Selgitame, et 'mõistlik aeg' sõltub takistuse kestusest ja sisestatavate andmete mahust, kuid üldreeglina peaks see toimuma esimesel võimalusel pärast tehnilise takistuse kõrvaldamist, et tagada menetlusteabe ajakohasus. Lisame seletuskirja selgituse, et viivitus ei tohi takistada järgmisi menetlusetappe (nt kooskõlastamine või avalik konsultatsioon) ega eksitada avalikkust menetluse staatusest. Kriteeriumide jäik sätestamine eelnõus ei ole otstarbekas, kuna olukorrad (nt pikaajaline häiring vs lühiajaline võrgukatkestus) on väga erinevad.	Selgitame

	hinnatakse tagantjärele sisestamise tähtsaja mõistlikkust. Võimalusel palume need kriteeriumid sät estada ka eelnõu § - s 6, et tagada kohustuse ühetaoline kohaldamine ning selle täitmise kontrollitavus.		
Kliimaministeerium	1. Eelnõu § 4 lg 7 p 1 sätestab, et S ätlat kasutav asutus vastutab enda ülesande täitmiseks S ät las töödeldavate isikuandmete töötlemise õiguspärasuse eest. Palume kaaluda, kas sätet või seletuskirja peaks täpsustama arvestades, et asutus saab vastutada töötlemise eest vaid S ätla loodavate tehniliste võimaluste raames. Seejuures võib esineda olukord , kus isikuandmete nõuetekohane töötlemine ei ole võimalik, kuna S ätla pakutavad lahendused seda ei luba, millisel juhul on selles osas isikuandmete töötlemise eest kaasvastutavaks S ätla arendamise eest vastutav asutus. See ei tulene praegu eelnõust ega se letuskirjast.	Selgitame, et vastutuse jaotus tuleneb andmekaitse üldmääruse (IKÜM) loogikast. S ätlat kasutav asutus vastutab sisulise töötlemise õiguspärasuse eest (nt kas andmete kogumiseks on alus ja kas andmed on õiged). Justiits- ja Digiministeerium ning RIK vastutavad andmekogu pidajatena süsteemi turvalisuse ja funktsionaalsuse vastavuse eest õigusaktidele. Kui tehniline lahendus ei võimalda andmeid parandada või rikkumist kõrvaldada, teavitab kasutav asutus tehnilistest piirangutest volitatud asutust. Samuti on eelnõu täiendatud, et S ätlat kasutav asutus saab teha ettepanekuid Justiits- ja Digiministeeriumile S ätla arendamiseks.	Selgitame
Kliimaministeerium	2. Lisaks tekita b küsimusi § 4 lg 7 p 4 "vastab enda loodud või esitatud andmeid puudutavatele teabenõuetele ja andmesubjekti pöördumistele" - kas eelnõudega seotud teabenõuded ja andmesubjekti pöördumised saab esitada S ätla kaudu ja jäävad S ät l asse või peab neid ka DHSis registreerima?	S ätla avalik vaade on suunatud menetlusteabe avalikustamisele ja kaasamisele (arvamuste avaldamine). Teabenõuded ja andmesubjekti pöördumised esitatakse asutuse üldise korra kohaselt (tavaliselt e-posti teel või dokumendihaldussüsteemi kaudu) ning need registreeritakse asutuse DHS-is. S ätla ei asenda asutuse ametlikku dokumendiregistrit teabenõuete menetlemisel. S ätla kaudu esitatakse üksnes avaliku konsultatsiooni käigus kogutavaid arvamusi, kuid see funktsionaalsus ei tule veel esimeses kasutuselevõtu etapis kasutusele.	Selgitame
Kliimaministeerium	3. Eelnõu § 8 lg 2 kohaselt toimub S ätlas m uuhulgas aktide asutusesisene koostamine ja allkirjastamine, mis seni on toimunud asutuste dokumendihaldussüsteemides (DHS). Palume selgitada kas edaspidi tohib antud tegevusi läbi viia ainult S ätlas ja mitte enam	S ätla kasutamine on kohustuslik Riigi Teataja seaduse § 14 lõigete 6–8 alusel kehtestatud ulatuses. Esimeses etapis (alates 01.10.2026) on kohustuslik S ätlas koostada Vabariigi Valitsuse algatatavaid seaduse muutmise seaduse eelnõusid. Viidatud esimene kasutuselevõtu etapp oli	Selgitame

	DHSis ning millises ulatuses on Sätla kasutamine asutusele kohustuslik.	täpsemalt avatud Riigi Teataja seaduse eelnõu seletuskirjas. Esimeses kasutuselevõtu etapis jääb DHS paralleelselt kasutusse ja Sätlas koostatud eelnõu eksporditakse kooskõlastamise etapiks Wordi formaati ning menetlus toimub senistes süsteemides (DHS + EIS). Järgmiste etappide kasutuselevõtt ja selle ulatus toimub Vabariigi Valitsuse otsusega.	
Kliimaministeerium	Seletuskirja kohaselt on Sätla kasutuselevõtt etapiviisiline, kuid ei ole kirjeldatud, millised etapid millal rakenduvad. Samas peaks Sätla seaduse muutmise seaduse eelnõude puhul kasutusele võetama juba käesoleva aasta oktoobri s. Palume seletuskirja täpsustada, sh info, kuidas haakub Sätla kasutuselevõtt eelnõude infosüsteemiga ning asutuste dokumendiregistrites toimuva eelnõu menetlusega.	Selgitame, et esimeses etapis (01.10.2026) toimub Sätlas eelnõu teksti koostamine, misjärel see eksporditakse ja edasine menetlus (kooskõlastamine, esitamine valitsusele) jätkub esialgu olemasolevates süsteemides (EIS ja DHS). Järgmiste etappide (sh täielik menetlus Sätlas) ajakava ja seosed teiste süsteemidega täpsustatakse Vabariigi Valitsuse otsustega.	Selgitame
Kliimaministeerium	4. Palume täpsustada kas § 9 lg 1 toodud isiku juurdepääs võimaldatakse kasutajat tuvastamata, ning kui jah, siis palume sätet vastavalt täiendada.	Eelnõu § 9 lõige 1 sätestab, et avalikule menetlusteabele on juurdepääs igal isikul. See tähendab juurdepääsu ilma autentimiseta (anonüümne vaatamine). Autentimine on nõutav vaid § 9 lõike 2 kohaselt ehk arvamuse avaldamiseks. Kuna tegemist on avaliku vaatega, on isiku tuvastamata juurdepääs selle olemuslik osa ja sätte täiendamine ei ole vajalik. Vastav regulatsioon sisaldub juba ka 1. oktoobril jõustavas RTSi redaktsioonis.	Selgitame
Kliimaministeerium	5. Teeme ettepaneku sätestada eelnõus ka Sätla pidamise rahastamine ja vajadusel andmete ülekandmine olemasolevatest süsteemidest.	Eelnõu on täiendatud vastavalt.	Arvestame
Kliimaministeerium	6. Palume seletuskirja peatükki 5 täiendada info, kui suured on Sätla ühekordsed arenduskulud ja millisest allikast need kaetakse.	Seletuskirja vastavat osa on täpsustatud, kuid täpsem ülevaade ühekordsetest arenduskuludest sisaldub Riigi Teataja seaduse muutmise seadus 879 SE seletuskirja mõjude osas.	Arvestame
Kliimaministeerium	7. Palume info, kuidas toimida Sätlas AK teabega – sätestatud on erisused riigisaladuse ja salastatud välisteabega dokumentidele, aga nt	Sätla sisemises töökeskkonnas toimub asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabe (AK) käitlemine vastavalt avaliku teabe	Selgitame

	kui tegemist on EL seisukohtade AK lisaga, siis kas ja kuidas see avalikus vaates näha olema hakkab? Kas AK märgisega dokument muutub automaatselt avalikuks AK tähtaja möödudes?	seadusele (AvTS). Eelnõu § 4 lg 7 p 3 kohaselt määrab kasutatav asutus juurdepääsupiirangud. Kui dokument on märgitud AK-ks, siis Sätla avalikus vaates seda ei kuvata. Pärast tähtaja möödumist ei lähe varasemalt AK-ks tunnistatud teave automaatselt avalikuks, vaid see eeldab vastutava asutuse kontrolli ja hindamist, kas AK märget on alust pikendada.	
Kliimaministeerium	Määruse eelnõu § 12 lõikes 1 on kirjas, et Riigi Teataja seaduse § 12 ¹ lõikes 5 ja 6 nimetatud avalikku menetlusteavet säilitatakse alaliselt. Kuidas toimitakse AK dokumentidega, neid ei saa lugeda avalikuks, samas ei ole need ka kavandid, mida reguleerib lõige 2.	Põhimääruse eelnõu § 12 lg 1 sõnastus on parandatud ja "avalik menetlusteave" on asendatud RTS-s kasutatud terminiga "teave".	Arvestame
Kliimaministeerium	8. Palume täpsustada andmesubjektide teavitamist isikuandmete töötlemisest. Andmekaitsealases mõjuhinnangus on märgitud, et avalikus vaates arvamuse esitajat teavitatakse enne tema arvamuse avalikustamist avalikustamise faktist ning isikuandmete töötlemise teave on talle esitatud privaatsustingimustes. Mõjuhinnangus on andmesubjektidena nimetatud ka asutuste teenistujad, kuid ei ole kirjeldatud, millist teavet ja mil viisil neile isikuandmete töötlemise kohta antakse.	Selgitame. Teavitamist on mõjuhinnangus käsitletud avaliku konsultatsiooni käigus arvamuste esitamisel, et tagada inimeste teadlikkus, et nende arvamused lähevad avalikuks. See ei puuduta asutuste teenistujaid, kes sisemises keskkonnas täidavad enda tööülesandeid.	Selgitame
Kliimaministeerium	9. Eelnõus ei ole reguleeritud andmete ajakohastamist ega ebaõigete andmete parandamist. Soovitame kaaluda eelnõu täiendamist ebaõigete andmete parandamise korraga, et oleks selge, kuidas ja kelle poolt andmekogus olevate ebaõigete või ebatäpsete andmete parandamine toimub.	Andmete õigsuse tagamine ja parandamine on IKÜMist tulenevalt vastutava asutuse ülesanne, st käeoleval juhul Sätlat kasutava asutuse ülesanne. Volitatud töötleja teavitamine on vajalik üksnes olukorras, kus ta peaks rikkumise kõrvaldamiseks looma vastavad tehnilised võimalused. Kui tehnilised võimalused on olemas, ei ole vaja volitatud töötlejat teavitada. Eelnõu on täpsustatud.	Arvestame
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	1. Teeme ettepaneku esitada eelnõu pealkiri täpsemalt kasutades eeskujuna Riigi Teataja seadusesse kavandatud § 12 ¹ pealkirja „§ 12 ¹ . Riigi koostöö keskkond Sätla“. Praegune „Sätla põhimäärus“ ei ole	Nõustume ettepanekuga. Eelnõu pealkirja täpsustamine aitab paremini tagada terminoloogilist ühtsust Riigi Teataja seaduse § 12 ¹ tekstiga. Muudame eelnõu pealkirja järgmiselt: „Riigi	Arvestame

	kuidagi vale, kuid arvestades nii koosloome keskkonna enda kui ka selle nime Sätla uudsust, võiks eelnõu pealkiri anda täpsemalt edasi selle sisu. Seega võiks ka eelnõu pealkiri olla sõnastatud „Riigi koosloome keskkonna Sätla põhimäärus“.	koosloome keskkonna Sätla põhimäärus“.	
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	2. Palume üle kontrollida eelnõu § 4 lõike 5 punkti 4 sõnastus, mille kohaselt „annab volitatud töötlejale juhiseid annab juhiseid andmete töötlemise ja majutamise ning andmetega seotud turvameetmete ja nende arendamise kohta;“, eemaldada korduvus ning esitada eelnõus korrektne sõnastus.	Täname tähelepanu juhtimast. Eelnõu tekst parandatud.	Arvestame
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	3. Eelnõu § 12 lõike 2 kohaselt ei säilitata ettevalmistamise käiku kajastavaid dokumentide kavandeid ja muid abimaterjale ning nendega seotud isikuandmeid pärast akti eelnõu vastuvõtmist või väljakuulutamist. Kuna säte kordab Riigi Teataja seaduses 1. oktoobril 2026 jõustuvat § 12 1 lõiget 9, siis on endiselt ebaselge, kas viidatud teave jm kustub süsteemist automaatselt või vastutab nende Sätlast eemaldamise eest eelnõu koostaja. Teeme ettepaneku eelnõu ja selle seletuskirja asjakohaselt täiendada. Eelnevaga seoses avaldame lootust, et Sätla kasutamist hõlbustav juhend tehakse kasutajatele kättesaadavaks hiljemalt 1. oktoobril 2026.	Selgitame, et Sätla andmete kustutamine toimub automaatselt pärast menetluse lõppemist (akti vastuvõtmist või väljakuulutamist), tuginedes süsteemis märgitud menetlusstaatuse muutusele. Vastutav asutus ei pea andmeid käsitsi kustutama. Täiendame seletuskirja punktis 12 vastava selgitusega. Kinnitame, et kasutajajuhend esimese kasutuselevõtu etapi kohta valmib ja tehakse kättesaadavaks hiljemalt süsteemi kohustusliku kasutuselevõtu tähtpäevaks ehk 1. oktoobriks 2026.	Arvestame
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	4. Eelnõu seletuskirja leheküljel 7 on kirjeldatud, kuidas süsteemi käideldavuse probleemid (eelnõu kohaselt käideldavuse K3-taseme nõue) võivad halvata kogu õigusloomeprotsessi, samuti, et risk seisneb ebapiisavates ressurssides (raha, inimesed), mis ei võimalda tagada nõutud turbe- ja käideldavustasemeid. Lisaks on toodud, et tehnilised rikked RIK-i taristus võivad peatada kogu õigusloomeprotsessi. Ebasoovitavate mõjude riski on hinnatud seejuures keskmiseks ja leevendusmeetmeteks on toodud vaid koormusteste ja teenustaseme	Erinevus riskiastmetes tuleneb hindamise fookusest: seletuskirja põhiosas hinnati riski üldise riigivalitsemise ja tööprotsesside vaatest (kus K3-taseme olulisus on suur), mõjuhinnangu lisas aga kitsalt isikuandmete kaitse seisukohalt. Käideldavus laiemalt on kriitilise tähtsusega, mistõttu on määratud turvaklass K3, kuid käideldavuse häire korral selle kitsam mõju isikuandmete kaitsele on madal.	Selgitame

	lepingut (mõlemad tulevikuvormis). Eelnõu seletuskirja lisas esitatud laiendatud andmekaitsealases mõjuhinnangus on teenuse käideldavuse häire riski aga hinnatud hoopis madalaks. Siinjuures jääb aga ebaselgeks, millest on erinevus tingitud. Leiame, et kirjeldatud mõjuga seonduvaid riske tuleks kindlasti pidada oluliseks. Riske ei maanda üksnes andmete hilisem süsteemi kandmine, kuna see tekitab lisaks ka täiendava töökoormuse.		
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	5. Eelnõu seletuskirjas on § 11 kohta antud selgituses märgitud, et logide säilitamistähtaeg on kaks aastat. Teeme ettepaneku täiendada seletuskirja ning lisada, kuidas tagatakse menetluse seisukohalt oluliste toimingute tõendatavus juhul, kui menetlus või hilisem kontrollivajadus kestab kauem kui kaks aastat. Kui kaheaastane tähtaeg puudutab üksnes tehnilisi turva- ja kasutusloge, kuid menetluse seisukohalt olulised metaandmed, versioonid ja menetlustoimingute andmed säilivad koos menetlusandmetega pikema tähtaja jooksul, tuleks seletuskirjas selgelt välja tuua.	Selgitame, et eristada tuleb tehnilisi kasutuslogisid ja menetlusajalugu. Eelnõu § 11 sätestatud kaheaastane tähtaeg puudutab tehnilisi logisid (kes ja millal andmeid vaatas või süsteemi logis). Menetluse seisukohalt oluline teave (avalikud versioonid, kooskõlastused, märkused ja nende esitajad) säilitatakse vastavalt § 12 lõikele 1 alatiselt. Seega on menetluslik tõendatavus tagatud põhiandmete säilitamise kaudu.	Selgitame
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	6. Teeme ettepaneku täiendada eelnõu seletuskirja ka mõjuhinnanguga regionaalarengule täiendades seletuskirja 4.2 eraldi alapeatükiga või alapeatükki 4.2.3 „Sotsiaalsed mõjud“. Kuigi mõju regionaalarengule ei ole väga laialdane ja otsene, on see siiski sarnaselt sotsiaalsetele ja majanduslikele mõjudele olemas kaudsemal kujul. Kuna koosloomekeskkond suurendab ühe mõjuna avalikkuse kaasatust õigusloomesse, loob see ühtlasi eeldused regionaalse ja kohaliku tasandi laiemaks ja sisulisemaks kaasamiseks õigusloomeprotsessidesse ning seeläbi piirkondlike mõjudega paremaks arvestamiseks eelnõude väljatöötamisel. Sellega peaks omakorda paranema uute õigusaktide kvaliteet regionaalarengu mõjudega	Nõustume ettepanekuga. Täiendame seletuskirja selgitusega Sätla positiivsest mõjust piirkondlikule kaasamisele ja regionaalarengule.	Arvestame

	arvestamise vaatest, mis aitavad toetada eri piirkondade ühtlasemat arengut ning vältida õigusaktidega kaasneva kasu või piirangute mõju koondumist kindlatesse piirkondadesse.		
Siseministeerium	1. Palume täpsustada § 4 lõike 7 punkti 6 ja lõike 8 punkti 6 selliselt, et isikuandmetega seotud rikkumise korral oleks vastutavate ja volitatud töötajate kohustuste jaotus üheselt arusaadav ning kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/679, 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (edaspidi IKÜM) artiklitega 33 ja 34. Nimetatud sätete kohaselt vastutab Andmekaitse Inspektsiooni ja vajaduse korral andmesubjekti teavitamise eest vastutav töötaja. Volitatud töötaja kohustus on teatada rikkumisest põhjendamatult viivitusega vastutavale töötajale ning abistada teda rikkumise hindamisel, dokumenteerimisel ja teavitamiskohustuse täitmisel. Kaasvastutavate töötajate puhul tuleks määrata, kes koordineerib rikkumise hindamist ja teavitamiskohustuse täitmist.	Nõustume märkusega ja täpsustame eelnõu § 4 lõikeid 7 ja 8. Viime vastutava ja volitatud töötaja kohustused rikkumisest teavitamisel kooskõlla IKÜMga. Volitatud töötaja ülesandeks jääb vastutava töötaja viivitamatult teavitamine, samas kui Andmekaitse Inspektsiooni ja andmesubjekti teavitamise koordineerimise kohustus lasub vastutaval töötajal (koostaval asutusel). Täpsustame põhimääruses ka kaasvastutavate töötajate vahelist infovahetust rikkumiste korral. Samuti on täiendatud seletuskirja.	Arvestame
Siseministeerium	2. Andmekaitsealases mõjuhindangus on peamised töötusriskid tuvastatud ning osade nende maandamiseks kavandatud meetmetest tuleneb ka põhimääruse eelnõust, sh töötajate ülesannete jaotus, vajaduspõhine juurdepääs ja logimine. Palume mõjuhindangut enne Sätla kasutuselevõttu siiski täiendada ja lõplikult vormistada. IKÜM artikli 35 lõike 7 punktide c ja d kohaselt peab mõjuhindang sisaldama andmesubjektide õigusi ja vabadusi puudutavate riskide hinnangut ning nende käsitlemiseks kavandatud meetmeid. Palume siduda tuvastatud riskid konkreetsete maandamismeetmetega, põhjendada jääkriski hinnanguid ning dokumenteerida riski aktsepteerimise otsus. Eelkõige	Andmekaitsealane mõjuhindang on täiendatud ja ja riskide aktsepteerimise otsus sisestatud.	Arvestame

	palume täpsustada, millised kõrge avalikustamisriski vähendamise meetmed peavad olema rakendatud Sätla kasutuselevõtu ajaks. Sa muti palume kirjeldada, kuidas on korraldatud avalikustamiseelne kontroll liigsete või tundlike isikuandmete tuvastamiseks ja nende põhjendamatut avalikustamise vältimiseks, sealhulgas millises menetlusetapis ja millise rolli ülesandena selline kontroll toimub.		
Siseministeerium	HÕNTE kavandatava § 65² lõike 2 kohaselt võib osa eelnõu koostamisest toimuda Sätlast väljaspool. Palume mõjuhindangus käsitleda ka sellise süsteemivälise töötlemisega kaasnevaid riske, sealhulgas failidele juurdepääsu, versioonihaldust, andmete S ätlasse tagasikandmist ning koopiade säilitamist ja kustutamist.	Nimetatud risk on andmekaitsemõjuhindangus kajastatud ja hinnatud madalaks, mistõttu pikemat analüüsi meie hinnangul ei vaja.	Selgitame
Siseministeerium	Arvestades, et Sätla töövood ja funktsionaalsused võivad arendamise käigus muutuda, palume IKÜM artikli 35 lõikest 11 lähtudes määrata ka mõjuhindangu ülevaatamise kord. Mõjuhindangus üldsõnaliselt nimetatud tulevast tehisarut kasutamist ei saa praegusel kujul arvestada riski vähendava meetmena IKÜM artikli 35 lõike 7 punkti d tähenduses, sest lahenduse toimimist, rakendamise aega, täpsust ega inimese kontrolli rolli ei ole kirjeldatud.	Nõustume. Lisame mõjuhindangusse perioodilise ülevaatamise punkti.	Arvestame
Siseministeerium	Mõjuhindangus tuleks täpsustada ka väidet, et Sätlas eriliigilisi isikuandmeid ei töödelda. Kuigi selliste andmete sihipärane kogumine ei ole Sätla eesmärk ega seaduses ette nähtud struktureeritud andmekoosseisu osa, võivad eelnõud, seletuskirjade lisad, komm entaarid ja avaliku konsultatsiooni arvamused neid siiski sisaldada. Palume mõjuhindangus käsitleda sellest tulenevat riski ning meetmeid eriliigiliste isikuandmete, süüteoandmete või muude tundlike isikuandmete põhjendamatut avalikustamise vältimiseks.	Nõustume märkusega ja juhime tähelepanu, et soovitud täpsustus juba sisaldub andmekaitsealases mõjuhindangus.	Arvestame
Siseministeerium	Samuti palume mõjuhindangus esitada töötlemise õiguslik alus täpselt. Sätlas toimuva	Nõustume, täpsustus on asjakohane. Viited mõjuhindangus parandatud.	Arvestame

	isikuandmete töötlemise aluseks on IKÜM artikli 6 lõike 1 punkt e koostoimes Riigi Teataja seaduse § -ga 12 ¹ . IKÜM artikli 17 lõike 3 punkt b ei ole töötlemise õiguslik alus, vaid erand kustutamiseõigusest.		
Siseministeerium	3. Riigi Teataja seaduse § 12 ¹ lõikes 7 on sätestatud Sätlas töödeldavate isikuandmete kategooriad ning sama paragrahvi lõike 10 punkt 4 võimaldab põhimääruses täpsustada kogutavate andmete koosseisu. Palume selgitada, millise seaduses nimetatud andmekategooria alla kuuluvad põhimääruse § 7 punktis 3 nimetatud teenistus - või töösuhet puudutavad andmed ning eemaloleku - ja asendamisteave. Samuti palume hinnata, kas nende andmete töötlemine mahub seaduses sätestatud isikuandmete kategooriate ja volitusnormi raamidesse ning kas tööülesannete korraldamiseks piisaks ka väiksema andmekoosseisuga lahendusest.	Selgitame, et teenistussuhte ja asendamisteabe töötlemine on vajalik Sätla funktsionaalsuse tagamiseks, mis toetab asutusesisest ja -vahelist koostööd (RTS § 12 ¹ lg 1). Kuivõrd teenistujad täidavad süsteemis oma tööülesandeid, ei ole antud juhul nende isikuandmete töötlemise puhul tegemist põhiõiguste riivega, vaid töötlemine toimub tööülesannete töötlemise käigus, millega iga teenistuja ise on nõustunud. Sellest tulenevalt puudus vajadus seaduse tasandil nimetatud andmete töötlemist reguleerida ja vajalik minimaalne andmete koosseis on sätestatud põhimääruse eelnõus.	Selgitame
Siseministeerium	4. Eelnõu § 12 lõike 2 ja Riigi Teataja seaduse § 12 ¹ lõike 9 järgi ei säilitata ettevalmistavaid materjale ega nendega seotud isikuandmeid pärast akti vas tuvõtmist või väljakuulutamist. Mõjuhinnangus on menetluse lõppsündmustena nimetatud lisaks heakskiitmist, allkirjastamist ja avaldamist, olenevalt akti liigist. Palume seletuskirjas selgitada säilitamisreegli kohaldamist eelnõu § - s 8 nimetatud aktide ja d okumentide puhul, mille menetlus ei lõpe vastuvõtmise või väljakuulutamisega. Eelnõu § 12 lõike 3 järgi otsustab akti vastu võtmata lõpetatud menetluse materjalide edasise säilitamise vastutava asutuse juht või tema määratud pädev teenistuja. Palume selgitada, millistest kriteeriumidest ja tähtaegadest tuleb selle otsuse tegemisel lähtuda ning kas säilitamise vajadus vaadatakse teatud aja möödudes uuesti üle. Praegusest sõnastusest ei nähtu säilitamise maksimaalset kestust.	Seletuskirja on täpsustatud. Otsustamisel tuleks lähtuda sellest, kuivõrd tõenäoline on, et nimetatud teemaga võidakse kunagi edasi tegeleda ja kas tehtud eeltöö on enam kasutatav ja ajakohane.	Arvestame
Siseministeerium	5. Samuti palume seletuskirja s põhjendada logide kaheaastase säilitustähtaja piisavust, arvestades	Logide 2-aastane säilitustähtaeg on riigi infosüsteemides tavapärane standard, mis	Selgitame

	Sätla T3 tervikluse taset, menetlusandmete kontrollitavust ning võimalike rikkumiste või väärkasutuse hilisemat avastamist. Palume selgitada ka logide kontrollimise korraldust.	tasakaalustab andmete minimaalsuse põhimõtet ja järelevalve vajadust. Logid (tehniline vaatamine, sisselogimine) on mõeldud süsteemi väärkasutuse tuvastamiseks. Kontrolli teostab volitatud töötaja (RIK) intsidentide korral ja vastutav töötaja regulaarse seire raames.	
Siseministeerium	6. Sise ministeeriumi valitsemisala eripära arvestades palume seletuskirjas selgitada, kuidas rakendatakse Riigi Teataja seaduse § 12 ¹ lõiget 2 ja eelnõu § 5 lõikeid 3 – 4 juhul, kui eelnõu või osa selle menetlusest sisaldab riigisaladust või salastatud välisteavet. Eelkõige palume selgitada, kuidas tagatakse, et Sätlasse jääv avalik menetlusteave ja metaandmed ei võimaldaks teha järeldusi kaitstava teabe kohta.	Selgitame, et Sätlasse ei kanta riigisaladust ega salastatud välisteavet (eelnõu § 5 lg 3). Kui eelnõu on salastatud, toimub selle sisuline menetlus väljaspool Sätlat. Vastutav asutus peab teabe Sätlasse sisestamisel tagama, et ta ei sisestaks Sätlasse riigisaladust või salastatud välisteavet.	Selgitame
Siseministeerium	Sätla infoturbe vaade on eelnõus ja seletuskirjas käsitletud ning peamised infoturbe nõuded on dokumentides olemas. Samas on need jaotunud eri dokumentide vahel ning nende seos põhimääruse normatiivsete kohustustega võiks olla selgem. Arvestades Sätlale määratud turvaklasse K3, T3 ja S2 ning neist tulenevat kõrget turbeastet, võiks põhimäärus teravlikumalt määratleda infoturbe korraldamise, vastutuse ja rakendamise nõuded, eristades selgelt vastutava töötaja juhtimis- ja kontrollivastutust ning volitatud töötaja tehnilist rakendusvastutust.	Selgitame. Kui üks turveosaklass on 3, on automaatselt turbeaste kõige kõrgem. Eelnõu on täiendatud.	Arvestame
Siseministeerium	7. Eelnõu § - i 3 s õnastust võiks täiendada nii, et lisaks andmete kaitsele oleks üheselt hõlmatud ka Sätla tehnoloogiline keskkond ning andmekogu pidamisega seotud süsteemid ja teenused. Samuti võiks turvaosaklasside K3, T3 ja S2 kõrval sõnaselgelt määratleda andmekogu turbeastme.	Arvestame ettepanekuga ja täiendame eelnõu § 3 sõnastust.	Arvestame
Siseministeerium	8. Eelnõu § - i 4 sõnastust võiks täpsustada vastutava töötaja rolli nii, et oleks üheselt arusaadav tema kohustus korraldada Sätla infoturbenõuete täitmine ja kontrollida nende rakendamist. Eelnõus on küll kirjeldatud vastutava töötaja juhendamis- ja	Nimetatud nõuded tulevad otse EITSist andmekogu vastutavale töötajale ning tulenevalt määratud turbeastmest rakendatakse infoturbe standardit, mistõttu ei ole neid siinkohal dubleeritud.	Selgitame

	järelevalveülesanded ning volitatud töötajate tehnilised kohustused, kuid infoturbe tervikliku korraldamise vastutus võiks olla selgemalt sõnastatud.		
Siseministeerium	9. Eelnõu § - i 4 võiks täpsustada, et vastutav töötaja korraldab Sätla infoturberiskide perioodilise hindamise, määrab riskide vähendamiseks vajalikud meetmed ning kontrollib nende rakendamist, lähtudes Sätla kõrgest turbeastmest ning käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse nõuetest.	Nimetatud nõuded tulevad otse EITSist andmekogu vastutavale töötajale ning tulenevalt määratud turbeastmest rakendatakse infoturbe standardit, mistõttu ei ole neid siinkohal dubleeritud.	Selgitame
Siseministeerium	10. Eelnõu § - s 9 võiks kaaluda õiguste perioodilise ülevaatuse nõude lisamist, eelkõige väliste ja kõrgendatud õigustega kasutajate puhul.	Kasutav asutus peab ise hindama, kellele ja mis ulatuses ta juurdepääsu võimaldab ning sõltuvalt vajadusest peab ka ligipääsude asjakohasust kontrollima. Kuna olukorrad on piisavalt erinevad, ei näe põhjendatuna selleks eraldi sätte ettenägemist.	Selgitame
Siseministeerium	11. Palume eelnõu § - s 11 hinnata, kas Sätla kõrgest turbeastmest ja T3 tervikluse nõudest tulenevalt on sätestatud logiandmete koosseis piisav turvasündmuste tuvastamiseks, uurimis eks ja auditeerimiseks. Praegune sõnastus võimaldab tuvastada toimingute tegija, aja, toimingute ning menetlusobjekti, kuid ei nõua toimingute tulemuste või staatuse kajastamist. Samuti võiks täpsustada logiandmete kaitse nõudeid, et tagada nende terviklus, autentsus ja kättesaadavus kogu säilitustähtaja jooksul.	Täname märkuse eest. Olles veel kord hinnanud vajalikke rakendatavaid meetmeid ja võttes arvesse tehtud märkust, leiame, et T3 turvaklass ei ole täielikult põhjendatud ja korrektsem on määrata andmekogule T2 tervikluse nõue. T2 turvaklassi täiendame praktikas kõrgemate rakendatavate meetmetega, milleks on lisaks logiandmete muudatuste jälgimise funktsionaalsus ning muudatuste jälgimine läbi muudatuste ajaloo.	Arvestame
Kaitseministeerium	1. Juhime tähelepanu, et Kaitseministeeriumi ametikohad ja isikud on kaitstud asutusesisese kasutamiseks mõeldud teabena. Kokkuleppel Kaitseministeeriumiga töötavad oma tegevusvaldkonda reguleerivate õigusaktide eelnõude kavandeid välja ka Kaitseministeeriumi valitsemisala asutused (edaspidi VA asutused), mille struktuuriga töötajad ei ole samamoodi avalikud, samuti esitavad nad seisukohti neile arvamuse andmiseks esitatud õigusaktide eelnõude kohta. Kaitseministeerium ei pea võimalikuks Sätlat kasutada, kui see toob kaasa nende teenistujate	Selgitame, et Sätla on arendatud andmekaitse ja teabe turvalisuse põhimõtteid järgides. Sätla põhimääruse § 4 lõike 7 punkt 3 ja § 9 lõige 5 sätestavad, et juurdepääsuõigused määrab andmeid sisestav asutus ning juurdepääs antakse üksnes vajaduspõhiselt. Juhul kui teenistuja andmed või ametikoht on seaduse alusel asutusesisese kasutamiseks mõeldud teave (AvTS § 35 alusel), siis Sätla avalikus vaates neid andmeid ei kuvata. Liidestus personaliandmete andmekoguga (SAP) arvestab andmete avalikustamise piiranguid.	Selgitame

	isikuandmete töötlemise eelnõus toodud ulatuses. Esitatud eelnõu kohaselt töödeldakse Sätlas õigusakti eelnõu koostamiseks, menetlemiseks ja menetlusteabe avalikustamiseks seda kasutava isiku või menetluses osaleva isiku üldandmed (ees- ja perekonnanimi, isikukood ja e-posti aadress) koos teabega, keda isik esindab. Selliste andmete Sätlasse kandmisel võivad saada avalikuks Kaitseministeeriumi ja VA asutuste struktuuriüksuste ja teenistujate ülesanded. Teeme ettepaneku, et õigusakti eelnõu koostamise, menetlemise ja avaliku menetlusteabe kuvamise eesmärgil ei kanta Sätlasse kasutaja kohta selliseid andmeid, millele on kehtestatud seaduse alusel juurdepääsupiirang või mis on riigisaladus. Peame võimalikuks Sätlat kasutada, kui selle õiguslik ja tehniline lahendus võimaldavad Kaitseministeeriumil luua kindlaksmääratud teenistujatele kasutajakontod, kuid Kaitseministeeriumi ja VA asutuste teenistujate isikuandmeid Sätlasse ei sisestata ega kuvata.	Tehniliselt on see lahendatud nii, et kui eelnõu koostada koos AK ametikohal oleva isikuga, siis avalikus vaates kuvatakse sellisel juhul koostöörühma liikme puhul teavet, et koostöörühmas osaleb AK ametikohal olev isik konkreetselt asutusest, kuid ei kuvata selle AK ametikohal oleva isiku nime.	
Kaitseministeerium	Toome täiendavalt välja, et osade VA asutuste teenistujate andmeid ei ole kantud riigi personali- ja palgaarvestuse andmekogusse, mida esitatud eelnõu kohaselt kasutatakse Sätlat kasutava isiku nime, isikukoodi, asutuse, ametikoha, e-posti ning teenistus - või töösuhet puudutavate andmete saamiseks. Kui Sätla kasutajakontot eelnõude koostamiseks ei ole võimalik luua ilma selliste andmeteta, ei ole Kaitseministeeriumil ja VA asutustel võimalik Sätlat kasutusse võtta. Juhul kui eelnõude koostamine Sätlas ei ole võimalik ilma teenistujate isikuandmete töötlemiseta, peame jätkama eelnõude koostamist senisel moel.	Kui asutuse eripära tõttu ei ole andmete töötlemine Sätlas kooskõlas riigisaladuse või salastatud välisteabe kaitse nõuetega, kohaldub eelnõu § 5 lõige 4, mis võimaldab menetlust jätkata väljaspool Sätlat.	Selgitame
Kaitseministeerium	Eelnevast tulenevalt peame vajalikuks, et Justiits- ja Digiministeerium korraldaks Sätla tutvustamise ja selle kasutamise koolituse, kus saaksid osaleda ka asjaomased VA asutuste teenistujate. Seejärel on	Justiits- ja Digiministeerium koos Registrite ja Infosüsteemide Keskusega planeerib 2026. aasta septembris kasutajakoolitusi ja süsteemi tutvustusi. Koolitusgruppe lisatakse ka oktoobrisse.	Arvestame

	Kaitseministeeriumil võimalik paremini hinnata, kas ja millises ulatuses mõjutab Sätla kasutusse võtmine Kaitseministeeriumi ja VA asutuste koostööd õigusaktide menetlemisel.		
Kaitseministeerium	2. Justiits- ja Digiministeeriumi eesmärk on laiendada Sätla kasutamist kogu õigusloome menetlusele selliselt, et nii asutusesisene kooskõlastamine kui ka ministeeriumide vaheline kooskõlastamine toimuks ühes keskkonnas. Palume arvestada, et Kaitseministeerium ja VA asutused kasutavad ameti välja töötatud ning ametile arvamuse andmiseks esitatud õigusaktide eelnõude menetlemiseks dokumendihaldussüsteemi. Sätlas toimuv asutusesisene kooskõlastamine eeldaks ka asutuse struktuuri andmete töötlemist, mistõttu ei ole võimalik Kaitseministeeriumi ega VA asutusesisest töövoogu üheski Sätla kasutuselevõtu etapis Sätlasse üle viia.	Esimeses kasutuselevõtu etapis asutusesiseseid ega asutustevahelisi kooskõlastusi veel Sätlas ei tehta. Mõistame vajadust Kaitseministeeriumi valitsemisala silmas pidades edaspidi kavandatavad etapid eelnevalt koostöö korras eelnevalt läbi arutada. Täiendatud on ka eelnõu rakendussätteid vastava sättega, mille kohaselt Sätlat kasutavate asutustega koostöös tuleb hinnata arenduste sobivust. Esmajoones on siin silmas peetud eelnevaid kasutajatestimisi, aga ka mõne asutuse eripärast tulenevaid täiendavaid arendusvajadusi. Vastav selgitus on lisatud seletuskirja.	Arvestame
Kaitseministeerium	Kui VA asutus saab Kaitseministeeriumile esitatava arvamuse kooskõlastada ja kinnitada ainult dokumendihaldussüsteemi kaudu, oleks otstarbekas saata see arvamus vahetult Kaitseministeeriumile. VA asutuse seisukoha andmise eesmärk on anda Kaitseministeeriumile sisend valitsemisalaülese ühtse arvamuse kujundamiseks ning eelistatult ei ole avalikkusele nähtav, milliste eelnõude osas on VA asutus Kaitseministeeriumile arvamust avaldanud. Samuti nõuaks VA asutuste dokumendihaldussüsteemist Sätlasse dokumentide saatmine ilmselt täiendavaid infotehnoloogilisi arendusteid.	Sätla pakub võimaluse lisada valitsemisala asutuste teenistujaid eelnõu koostöörühma nii, et langeks ära vajadus omavahel kirju vahetada. Ent see on üksnes võimalus. Valitsemisala sisene tööjaotus jääb asutuse enda korraldada.	Selgitame
Kaitseministeerium	Sätla esimeses kasutuselevõtu etapis on võimalik loodud eelnõu tekst koos muudatustega terviktekstis Sätlast välja eksportida, et jätkata selle menetlust dokumendihaldussüsteemis. Kaitseministeerium toetab	Sätla arendamisel on lähtutud põhimõttest, et süsteem peab toetama kasutajate töövooge, sealhulgas võimaldama andmete eksporti word-vormingus. Kinnitame, et dokumendi eksportimise funktsionaalsus on planeeritud püsiva lahendusena,	Võtame teadmiseks

	lahendust, kus eksportimise võimalus säiliks kõikides Sätla kasutuselevõtu etappides.	et tagada paindlikkus menetluse jätkamisel ka teistes infosüsteemides või erandlikes olukordades väljaspool Sätlat.	
Kaitseministeerium	3. Eelnõu § 3 punkti 3 kohaselt on Sätla konfidentsiaalsusklassiks S2 ning eelnõu § 5 lõigetes 3 ja 4 on selgelt välistatud riigisaladuse ja salastatud välisteabe töötlemine Sätlas. See ei tähenda siiski, et kõik riigikaitselised andmed oleksid Sätlas töötlemiseks sobivad. Tuleb selgelt sätestada, et ka mittedalastatud riigikaitseline teave ja selle metaandmed ei lähe automaatselt avalikku vaatesse. Kaitsevaldkonna tundlik teave võib olla juurdepääsupiiranguga ka juhul, kui see ei ole riigisaladus ega salastatud välisteave.	Selgitame, et Sätla on üles ehitatud põhimõttel, et koostamisel olevat eelnõu ega seletuskirja automaatselt ei avalikustata. Eelnõu § 4 lõike 7 punkt 3 sätestab selgelt, et asutus määrab ise juurdepääsuõigused ja otsustab avalikustamise ulatuse kooskõlas seadusega (nt AvTS § 35). Tehniliselt on tagatud, et asutuse sisemine töökeskkond on avalikust vaatest eraldatud.	Selgitame
Kaitseministeerium	Enne VA asutuste laiemat kaasamist Sätla kasutamisesse tuleb teha eraldi riigikaitseline teave-, infoturbe- ja julgeolekuriskide hinnang, et vältida tööalaselt kasutatava teabe avaldamist isikutele, kelle tööülesanded sellise teabe töötlemist ei eelda. Selles tuleb käsitleda muu hulgas metaandmete kombineerimise riski, välisriikliku luuretegevuse ja asutusesiseste andmete juurdepääsu riski, juurdepääsuõiguste väärkasutamist, suuremahulist andmeväljavõttu ning süsteemi häire mõju kiireloomulisele riigikaitselisele puudutavale õigusloomele. Kui kogu õigusakti väljatöötamisega seotud teave ja suhtlus koondatakse Sätlasse, siis tuleb tagada, et tööalase suhtluse käigus loodud arutelud ja vestlused ning nendes sisalduvad andmed ei jõuaks kõrvaliste isikuteni.	Nõustume, et infoturbe ja julgeolekuriskide maandamine on kriitilise tähtsusega. Sätla turvaklassideks on määratud K3, T3 ja S2 (§ 3), mis eeldab kõrgetasemelist käideldavust ja terviklust ning kindlat konfidentsiaalsust. Volitatud töötleja (RIK) rakendab ISKE/E-ITS standarditele vastavaid meetmeid. Iga asutus vastutab enda ülesande täitmiseks Sätlas töödeldavate andmete töötlemise õiguspärasuse eest, sh selle eest, kellele ta juurdepääsu enda loodud andmete võimaldab. Sellegipoolest rõhutame, et riigisaladust ega salastatud välisteavet süsteemis töödelda ei tohi.	Selgitame
Kaitseministeerium	Sätla peab võimaldama vajaduse korral piirata juurdepääsu ka üksikule andmeväljale või menetlusteabe elemendile, näiteks eelnõu täpsele teemakirjeldusele, menetluse ajale või koostamise eest vastutavale struktuuriüksusele. Enne avalikustamist peab toimuma teabevaldaja poolt kontroll, et tegemist ei ole muul alusel juurdepääsupiiranguga teabega.	Süsteem võimaldab määrata juurdepääsupiiranguid dokumentidele. Lisaks on kavas arendada ka võimalus lisada juurdepääsupiiranguid ka struktureeritud andmeväljadele. Esimeses kasutuselevõtu etapis aga Sätla avalikus vaates veel eelnõu ja seletuskirja tekste ei avalikustata, vaid need eksporditakse süsteemist ja	Selgitame

		menetletakse praegustes süsteemides.	
--	--	--------------------------------------	--